Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2010, sp. zn. 4 Tz 68/2010, ECLI:CZ:NS:2010:4.TZ.68.2010.1

Číslo: 42/2011

Právní věta:

Pod pojmem „rozhodnutí o vazbě“, jehož vydání v přípravném řízení je důvodem k vyloučení soudce podle § 30 odst. 2 věty druhé tr. ř. z rozhodování v téže věci po podání obžaloby, se rozumí jak rozhodnutí pozitivní, tj. takové, jímž soudce vyhověl návrhu státního zástupce a rozhodl o vzetí obviněného do vazby, tak i rozhodnutí negativní, tj. takové, jímž soudce nevyhověl návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby, resp. zamítl ho a případně propustil obviněného ze zadržení.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 09.12.2010

Spisová značka: 4 Tz 68/2010

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Vyloučení orgánů činných v trestním řízení

Předpisy: § 30 odst. 2 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud zamítl stížnost pro porušení zákona, kterou podal ministr spravedlnosti ve prospěch obviněných P. F., G. S. a A. N., proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010.

Z odůvodnění:

Usnesením policejního orgánu Policie České republiky, Krajského ředitelství policie jihočeského kraje v Českých Budějovicích ze dne 22. 12. 2009, č. j. KRPC-14540-15/TČ-2009-020070, bylo podle § 160 odst. 1 tr. ř. zahájeno trestní stíhání obviněných P. F., G. C. a A. N. pro pokračující trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b), odst. 3 písm. b) tr. zák.

Podáním ze dne 22. 12. 2009, sp. zn. ZT 1127/2009, navrhl státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích vzetí všech obviněných do vazby z důvodů podle § 67 písm. a) a c) tr. ř.. Usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 12. 2009, sp. zn. 32 Nt

6/2009, byl uvedený návrh státního zástupce zamítnut a všichni obvinění byli podle § 77 odst. 2 tr. ř. propuštěni ze zadržení. O tom rozhodovala soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S.

Proti usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 23. 12. 2009, sp. zn. 32 Nt 6/2009, podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích stížnost, která byla usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře ze dne 12. 1. 2010, sp. zn. 14 To 10/2010, podle § 148 odst. 1 písm. a) tr. ř. zamítnuta jako nepřípustná.

Dne 18. 6. 2010 podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích obžalobu na obviněné P. F., G. S. a A. N., a to k Okresnímu soudu v Českých Budějovicích, kde je věc vedena pod sp. zn. 32 T 47/2010.

Poté Okresní soud v Českých Budějovicích rozhodl usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, podle § 30 odst. 2 tr. ř. tak, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S., které byla tato věc přidělena podle rozvrhu práce, je vyloučena z vykonávání úkonů trestního řízení v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 32 T 47/2010. Proti tomuto usnesení podal státní zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích stížnost, která byla usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 4. 8. 2010, sp. zn. 3 To 699/2010, podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítnuta jako nedůvodná.

Proti tomuto usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích podal ministr spravedlnosti stížnost pro porušení zákona ve prospěch obviněných P. F., G. S. a A. N. Vytkl v ní, že napadeným usnesením byl v neprospěch obviněných porušen zákon v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. ř. a v předcházejícím řízení též v ustanovení § 30 odst. 2 tr. ř. s přihlédnutím k ustanovení § 74 odst. 1 tr. ř. Ministr spravedlnosti připomenul, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. se usnesením ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2010, vyloučila z vykonávání úkonů trestního řízení v dané věci s poukazem na skutečnost, že předtím v téže věci rozhodla usnesením podle § 77 odst. 2 tr. ř. o propuštění obviněných ze zadržení. Podle názoru ministra spravedlnosti je však nutno považovat za vyloučeného z vykonávání úkonů v trestním řízení ve smyslu § 30 odst. 2 věty druhé tr. ř. pouze soudce, který vydal některé z rozhodnutí uvedených v § 74 odst. 1 tr. ř., ovšem rozhodnutí o propuštění obviněných ze zadržení podle § 77 odst. 2 tr. ř. není uvedeno ve výčtu uvedeném v ustanovení § 74 odst. 1 tr. ř. Jak dále ministr spravedlnosti zdůraznil, nebyl zjištěn a ani nikým z obviněných namítán důvod pro vyloučení jmenované soudkyně ve smyslu § 30 odst. 1 tr. ř. Proto ministr spravedlnosti navrhl, aby Nejvyšší soud vyslovil vytýkané porušení zákona v neprospěch obviněných a aby v celém rozsahu zrušil napadené rozhodnutí a jemu předcházející usnesení Okresního soudu v Českých Budějovicích včetně všech dalších obsahově navazujících rozhodnutí, která tím pozbydou podkladu.

Nejvyšší soud po přezkoumání věci shledal, že zákon nebyl porušen.

Nejvyšší soud se neztotožnil s názorem ministra spravedlnosti uvedeným ve stížnosti pro porušení zákona, podle něhož rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na vzetí obviněných do vazby nelze považovat za rozhodnutí o vazbě uvedené v § 30 odst. 2 větě druhé tr. ř. Toto ustanovení je totiž třeba vykládat tak, že pod pojmem „rozhodnutí o vazbě“ se rozumí jak rozhodnutí pozitivní, tj. takové, jímž soudce vyhověl návrhu státního zástupce a rozhodl o vzetí obviněného do vazby, tak i rozhodnutí negativní, tj. takové, jímž soudce nevyhověl návrhu na vzetí obviněného do vazby, resp. zamítl jej a případně propustil obviněného ze zadržení podle § 77 odst. 2 tr. ř.

Není pochyb o tom, že soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. při rozhodování o návrhu na vzetí obviněných P. F., G. S. a A. N. do vazby musela postupovat obdobným způsobem jako v případě, kdyby vyhověla návrhu státního zástupce a rozhodla o vzetí obviněných do

vazby podle § 68 odst. 1 tr. ř. Jak správně uvedla jmenovaná soudkyně v usnesení ze dne 24. 6. 2010, sp. zn. 32 T 47/2020, kterým se vyloučila z projednávání předmětné věci, soudce v přípravném řízení při rozhodování o návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby, byť tomuto návrhu nevyhoví, je vždy povinen prostudovat příslušný spisový materiál, tj. musí se seznámit s usnesením o zahájení trestního stíhání, přezkoumat jeho zákonnost, dále posoudit, zda dosud zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že skutek, pro který bylo zahájeno trestní stíhání, spáchal obviněný, zda skutek naplňuje všechny znaky skutkové podstaty příslušného trestného činu a zda s ohledem na osobu obviněného, povahu a závažnost trestného činu, pro který je stíhán, nelze v době rozhodování dosáhnout účelu vazby jiným opatřením. Poté je soudce povinen učinit rozhodnutí, zda jsou u obviněného dány důvody vazby či nikoli.

V projednávané věci soudkyně Okresního soudu v Českých Budějovicích JUDr. O. S. shora popsaným postupem dospěla k závěru, že není důvod k vzetí obviněných P. F., G. S. a A. N. do vazby, proto zamítla návrh státního zástupce Okresního státního zastupitelství v Českých Budějovicích na vzetí těchto obviněných do vazby a podle § 77 odst. 2 tr. ř. je propustila ze zadržení.

Nejvyšší soud tedy dospěl k totožnému závěru jako soudy nižších stupňů, protože soudce rozhodující v přípravném řízení o návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby (i když návrh zamítne) je vyloučen z vykonávání úkonů trestního řízení v téže trestní věci ve smyslu § 30 odst. 2 věty druhé tr. ř. Rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby a jeho propuštění ze zadržení je třeba totiž považovat za rozhodnutí o vazbě a soudce, který takto rozhodl v přípravném řízení, nemůže po podání obžaloby opětovně rozhodovat v téže trestní věci, neboť by mohl být ovlivněn názorem, který v ní již dříve zaujal při rozhodování o vazbě, pokud jde o závěr o spáchání trestného činu a o jeho pachateli (§ 67 i. f. tr. ř.).

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem soudy nižších stupňů rozhodující o vyloučení soudkyně JUDr. O. S. z rozhodování ve věci obviněných P. F., G. S. a A. N. učinily správný závěr, že rozhodnutí o zamítnutí návrhu státního zástupce na vzetí obviněného do vazby v přípravném řízení je nutno považovat za rozhodnutí o vazbě ve smyslu § 30 odst. 2 věty druhé tr. ř.

Nejvyšší soud proto podle § 268 odst. 1 písm. c) tr. ř. zamítl stížnost pro porušení zákona, neboť není důvodná.